

Handläggare
Johanna Berglund
Telefon: 08-50810258**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-10-23

Revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom

Yttrande till stadsrevisionen angående remiss RVK 2024/125

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har i *Revisionsrapport 2/2025 – Vård och omsorg vid demenssjukdom* granskat om äldre- och våldomsnämnden tillsammans med Farsta och Norra innerstadens stadsdelsnämnder följer Socialstyrelsens nationella riktlinjer och kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar vid vård och omsorg om personer med demenssjukdom.

Stadsrevisionens bedömning är att stadsdelsnämndernas vård- och omsorgsboenden i kommunal regi i huvudsak utgår ifrån nationella riktlinjer och kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar samt att hemtjänstens arbete i huvudsak utgår från de nationella riktlinjerna. Stadsrevisionen lyfter två utvecklingsområden. Det ena är registrering av beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (BPSD) på vård- och omsorgsboende, det andra är att stärka samverkan med regionen gällande samordnad individuell plan (SIP).

Förvaltningen välkomnar stadsrevisionens granskning och har sedan tidigare identifierat behov av att stärka arbetet inom demensområdet. Förvaltningen har därför tagit fram en treårig plan, *Åtgärder med målet att förbättra livskvaliteten för personer som lever med kognitiv sjukdom 2025-2028*, och utvecklingsarbetet leds av förvaltningens demenskoordinator. I arbetet ingår såväl utökad användning av BPSD-registret som arbete för att stärka samverkan med regionen gällande SIP.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har av stadsrevisionen mottagit *Revisionsrapport 2/2025 – Vård och omsorg vid demenssjukdom*. Nämnden ombeds att yttra sig över rapporten senast den 31 oktober 2025. Förutom Norra innerstadens stadsdelsnämnd har även Farsta stadsdelsnämnd och äldre- och äldreomsorgsnämnden ombetts att yttra sig över rapporten.

Ärendet

I *Revisionsrapport 2/2025 – Vård och omsorg vid demenssjukdom* beskrivs att antalet äldre personer ökar och att de flesta får leva länge med bibehållen hälsa och med god funktionsförmåga. Förekomsten av sjukdomar och nedsatt funktionsförmåga ökar med stigande ålder och påverkar behovet av vård och omsorg.

Socialstyrelsen har tagit fram nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom för att säkerställa en god omvårdnad, bland annat rekommenderar Socialstyrelsen ett multiprofessionellt och teambaserat arbetssätt och regelbunden, strukturerad uppföljning för att bedöma personens behov av stöd. Av kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar för vård- och omsorgsboenden framgår att de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom ska följas. Av kommunfullmäktiges budget för 2025 framgår att arbetet med att utveckla det multiprofessionella arbetssättet och demensteam ska fortsätta inom hemtjänsten. Stadsrevisionen har utifrån detta granskat om vård och omsorg vid demenssjukdom vid kommunala vård- och omsorgsboenden och hemtjänstenheter följer Socialstyrelsens nationella riktlinjer samt kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar.

Granskningen omfattar inte övergången från hemtjänst i ordinärt boende till vård- och omsorgsboende eller till hälso- och sjukvården, inte heller stöd till anhöriga. Granskningen omfattar äldre- och äldreomsorgsnämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta och Norra innerstaden. Stadsrevisionen genomförde granskningen under perioden december 2024 till juni 2025.

Följande revisionsfrågor har ingått i granskningen:

- Arbetar verksamheterna i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer?
- Sker samverkan utifrån ett multiprofessionellt och teambaserat arbetssätt?
- Erbjuds brukarna individanpassade insatser i form av dagliga aktiviteter, anpassad måltidsmiljö och möjligheter till utomhusvistelse i enlighet med riktlinjerna?
- Sker en strukturerad och regelbunden individuppföljning?

Samlad bedömning och rekommendationer

Stadsrevisionens bedömning är att vård och omsorg för personer med demenssjukdom vid särskilda boenden i kommunal regi i huvudsak utgår ifrån nationella riktlinjer och kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivning. Stadsrevisionen bedömer att stadsdelsnämnderna behöver säkerställa att en strukturerad och regelbunden individuppföljning av personer med demenssjukdom genomförs samt att vård- och omsorgsboenden fullt ut registrerar utifrån BPSD för att skapa struktur i omvårdnaden och bidra till livskvalitet.

Stadsdelsnämnderna Norra innerstaden och Farsta rekommenderas att

- utveckla registreringen av BPSD för samtliga vård- och omsorgsboenden.
- fortsätta stärka samverkan med regionen gällande SIP

Äldrenämnden rekommenderas att fortsätta stärka samverkan med regionen gällande SIP.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med äldreomsorgsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar stadsrevisionens granskning av vård och omsorg vid demenssjukdom.

Vård och omsorg vid demenssjukdom är ett av förvaltningens fokusområde inom äldreomsorgen. Förvaltningens demenskoordinator leder och strukturerar arbetet utifrån en framtagna treårig plan: *Åtgärder med målet att förbättra livskvaliteten för personer som lever med kognitiv sjukdom 2025-2028*. Den omfattar nämndens äldreomsorg i kommunal egen regi och syftar till att stärka kvaliteten av vård och omsorg för personer med demenssjukdom.

För att säkerställa kunskap och kompetens inom demensområdet arbetar samtliga verksamheter med att uppnå eller upprätthålla Stjärnmärkning alternativt Silviacertifiering. Ett stort antal utbildade Stjärninstruktörer, som är de som håller i utbildningsmodellen på arbetsplatsen, finns i verksamheterna och hålls samman i nätverk för erfarenhets- och kunskapsutbyte av demenskoordinator.

Stadsrevisionens rekommendation att utveckla registreringen av beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom för vård- och omsorgsboenden är ett identifierat utvecklingsområde. Samtliga vård- och omsorgsboenden i egen regi har tillgång till det nationella BPSD-registret och förvaltningens demenskoordinator arbetar tillsammans med chefer och nyckelpersoner för registrering och uppföljning med stöd av registret. För att kunna använda registret behöver verksamheterna ha utbildade BPSD-administratörer. Dessa utbildas av särskilda utbildare som ska genomgå utbildning och certifieras av BPSD-registret. Samtliga vård- och omsorgsboenden har BPSD-administratörer och förvaltningen har idag en certifierad utbildare. Under hösten certifieras ytterligare fyra personer, vilket kommer att stärka förutsättningarna för tillgång till spetskompetens och utbildade BPSD-administratörer i verksamheterna.

Förvaltningen delar vidare stadsrevisionens beskrivning av att samverkan med regionen behöver stärkas gällande samordnad individuell plan (SIP) och bedömer att personer med kognitiv sjukdom är en grupp med särskilt stort behov av att insatser från socialtjänsten och hälso- och sjukvården planeras och ges med god samordning. Förvaltningen arbetar med att vidareutveckla samverkansformer på olika nivåer tillsammans med Region Stockholm. Biståndsbedömning för äldre och regionens geografiska samordnare inom stadsdelsnämndens område arbetar utifrån en gemensam modell för samverkan på såväl strategisk som operativ nivå. I samverkan prioriteras hantering av avvikelser i vårdkedjan, kvalitetssäkring av gemensamma processer samt trygga och samordnade utskrivningsprocesser. Årets fokusområde är SIP och under 2025 har biståndshandläggare och olika funktioner från den regionfinansierade hälso- och sjukvården deltagit i gemensam kompetensutveckling och praktiska övningar. Erfarenhet av satsningen är så här långt att det lett till ökad samsyn och förståelse för vikten av SIP och även för varandras uppdrag. Under hösten kommer arbetssättet att utvärderas som ett underlag för fortsatt gemensamt arbete.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-10-08
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-10-08